

Datum: 2 juni 2025

Aantal aanwezigen: Ongeveer 70

Algemeen

Op de informatieavond heeft de gemeente in de vorm van een presentatie een korte toelichting gegeven op de aanleiding, totstandkoming en de inhoud van het concept-Ruimtelijk Ontwikkelperspectief. Hieronder zijn de reacties van de aanwezigen tijdens de informatiebijeenkomst in Oudega samengevat.

- Presentatie ROP Informatiebijeenkomst Oudega 2 juni 2025 (pdf 3,8 MB)

Deze avond van 2 juni is bedoeld om informatie te delen over het Ruimtelijk Ontwikkelperspectief en de eerste vragen te beantwoorden. Op een tweede avond, gepland op donderdag 3 juli, is er extra tijd en ruimte om voor wie dat wil verdiepend in gesprek te gaan over het ROP. Een uitnodiging voor deze avond volgt zeer binnenkort.

Tot de zomer gaat de gemeente op verschillende plekken in de gemeente in gesprek met haar inwoners. De feitelijke weergave van iedere bijeenkomst wordt in een verslag vastgelegd. Na de zomer deelt de gemeente een overkoepelende reactienota waarin wordt uitgelegd hoe de gemeente met alle reacties wil omgaan die zijn opgehaald in de verschillende bijeenkomsten.

Samenvatting van de besproken punten

Woningbouw

- Hoe lang duurt dit traject voordat het eerste huis staat?
 - Het ROP heeft een bepaald abstractieniveau. In het gemeentelijk Omgevingsplan wordt uiteindelijk de planologische mogelijkheid geboden om woningen te kunnen bouwen. Voordat het ROP in het Omgevingsplan is vertaald, zijn we zeker twee jaar verder. Er zal bijvoorbeeld ook een goed stedenbouwkundig plan moeten worden gemaakt. De eventueel nog niet beschikbare grond zal moeten worden verworven. Daarna kan eventuele bouwgrond bouwrijp worden gemaakt en vervolgens kan de eerste woning worden gebouwd. Het duurt nog zeker drie tot vijf jaar voordat de bouw van de eerste woning kan worden gestart.
- Er komen meer woningen dan Oudega zelf nodig heeft, komt daar nog een percentage van?
 - Nee, wij hebben geen percentage. Maar wij horen ook graag van de bewoners van Oudega wat passend wordt geacht voor het dorp. De wens om te bouwen hangt, wat de gemeente betreft, vooral samen met de aanwezigheid van diverse voorzieningen in het dorp. Oudega heeft een duidelijke centrumfunctie met een school, een winkel en een bakker. Die willen we graag behouden en zo mogelijk versterken, zodat het dorp daar blijvend plezier van heeft.
- Hoe meet je de eigen woningbehoefte?
 - De gemeente heeft de eigen woningbehoefte van de dorpen en van Drachten in beeld laten brengen via een woningmarktonderzoek. De gemeente laat zo'n onderzoek regelma-tig uitvoeren om steeds een actueel beeld van de vraag naar woningen in een bepaalde plaats te hebben. Bij het bepalen van de eigen woningbehoefte spelen de leeftijdsopbouw van de bevolking en het verschil tussen verhuizingen uit en naar Oudega een rol. Naast de eigen woningbehoefte kan de gemeente ook een ambitie hebben om meer woningen te realiseren, bijvoorbeeld omdat het leerlingaantal van de school vermindert of omdat het aantal klanten voor winkelveorzieningen kleiner wordt. Door meer bij te bouwen dan op basis van de eigen woningbehoefte noodzakelijk is, kun je het draagvlak voor voorzieningen vergroten. De bouw van woningen wordt bemoeilijkt door de regelgeving op het gebied van stikstof. Oudega ligt dicht bij het Natura 2000-gebied Alde Feanen. Dat gebied is zeer gevoelig voor een hoge stikstofneerslag. Omdat de bouw van woningen maar vooral ook het gebruik van woningen leidt tot een hogere stikstofuitstoot, kan er maar beperkt per jaar worden bijgebouwd. In het ROP gaat het voornamelijk over waar we woningen willen bouwen en niet zozeer over de te bouwen aantallen per jaar.
- Komt er ook een gebied zoals De Peinder Mieden?
 - Het is niet waarschijnlijk dat een nieuwe 'Peinder Mieden' wordt gerealiseerd, omdat dit veel ruimte vraagt. Provincie Fryslân maakt een dergelijke ontwikkeling ook niet eenvoudig mogelijk. De Peinder Mieden kon worden gerealiseerd omdat de nieuwe woningeigenaren wilden bijdragen aan het beheer van het kleinschalig landbouwgebied, dat voor de landbouw steeds minder interessant was geworden. Omdat een belangrijk deel van de Peinder Mieden niet geschikt was als nieuw woongebied (vanwege de grote milieuzone rond industrieterrein De Haven), is toen gekozen voor een concept van 'wonen in de natuur'. Maar op 3 juli, tijdens de tweede bijeenkomst, kunnen we hier natuurlijk verder over praten.

Verkeer

- Hoe zit het met het verkeer, want ik verwacht veel extra auto's.
 - Woningbouw leidt altijd tot extra verkeer. Bij het ontwikkelen van woningbouwplannen wordt altijd naar de effecten op het verkeer worden gekeken. Zo nodig moeten als gevolg van die effecten maatregelen worden genomen, zoals bijvoorbeeld een extra ontsluitingsweg of verbetering van een bestaande weg. Bij een woningbouwplan zal de gemeente dan zo nodig ook een mobiliteitsplan opstellen. Bij verkeer is altijd aandacht voor voetgangers, fietsers en autoverkeer.
- Worden hier dezelfde normen gehanteerd als in de Randstad?
 - Mobiliteit is een weerbarstig vraagstuk. De norm voor mobiliteit die we in Smallingerland toepassen, is anders dan in de Randstad. Bij het bepalen van de toe te passen norm, kijken we naar de beschikbaarheid van vervoersalternatieven. In de groten steden in de Randstad is bijvoorbeeld meer openbaar vervoer beschikbaar. Daar reken je dan met minder parkeerplaatsen en vervoersbewegingen per woning dan in een dorp in Smallingerland.
- Voor energie en bedrijven worden oppervlaktes genoemd. Voor wonen niet. Waar moeten we aan denken?
 - De benodigde ruimte voor het aantal woningen is onder andere afhankelijk van woningtypes en kavelgroottes. Waar in Oudega behoefte aan is, kunnen we op 3 juli langer bij stil staan. Een gemiddelde dorpse woonwijk bestaat uit ongeveer 20 woningen per hectare.

Energie

- Opwekking van energie, 30 tot 35 hectare. Gaat dat dan om zonneparken op de grond? En waarom geen windenergie?
 - In het kader van de Regionale Energie Strategie heeft de gemeente in regionaal verband afspraken gemaakt over hoeveel duurzame energie er in 2030 moet worden opgewerkt. Wij gaan er vanuit dat de afspraken tot 2030 met zonneparken worden gerealiseerd, aangezien de provincie nog geen uitgewerkt beleid heeft voor windenergie. In het ROP probeert de gemeente ook de ruimtevraag in beeld te krijgen voor de lange termijn. Hierbij is rekening gehouden met de landelijke afspraak om in 2050 energieneutraal te zijn. Om aan deze afspraak te kunnen voldoen zal na 2030 de hoeveelheid energie die duurzaam wordt opgewekt verder moeten groeien. Wij verwachten dit niet alleen met zonneparken te kunnen invullen. Daarom is in ROP ook gekeken waar in de gemeente ruimte zou kunnen zijn om windmolens te plaatsen. In het licht van bovenstaande moet worden opgemerkt dat de beschikbare capaciteit op elektriciteitsnetwerk op dit moment een belemmering vormt om aan de bovengenoemde afspraken te kunnen voldoen. Er is onvoldoende ruimte op het net om nieuwe zonneparken aan te sluiten.
- Komen de zonneparken in het zicht te liggen?
 - Nee, dat hoeft niet. De ambitie van de gemeente is om zonneparken onderdeel te laten zijn van landschapsversterking en -ontwikkeling. Dat betekent dat naast de aanleg van een zonnepark ook flink geïnvesteerd wordt in de ontwikkeling van het landschap. Met die landschapsversterking kunnen zonneparken ook goed aan het zicht worden onttrokken. In het houtsingelgebied zijn er al sterke landschappelijke structuren die het gemakkelijker maken om zonneparken uit het zicht te plaatsen. Maar ook in het veenweidegebied zijn dergelijke gebieden in te richten.
- De gemeente zegt in het ROP dat ze geen zonneparken in natuur wil en tegelijkertijd wil de gemeente wel zonneparken met natuur ontwikkelen. Hoe zit dat?
 - De gemeente wil geen zonneparken in bestaande natuurgebieden. De gemeente ziet in sommige delen van de gemeente, bijvoorbeeld op plekken waar de landbouw niet goed vooruit kan door natte omstandigheden en hoge waterpeilen, kansen om juist natuur te ontwikkelen. Dat kan dan in combinatie met zonneparken.

Natuur

- Wat zijn de plannen voor de ontwikkeling van de Hegewarren en waarom daar geen woningbouw?
 - In het recente verleden zijn tezamen met in- en omwonenden meerdere schetsplannen opgesteld voor de ontwikkeling van de Hegewarren. Uiteindelijk hebben provincie en gemeente gekozen voor het scenario 'Open en natuurlijk'. Dat plan gaat uit van natuur in combinatie met recreatief gebruik. Op dit moment loopt een onderzoek naar mogelijkheden voor moerasontwikkeling en naar het type en omvang dag- en verblijfsrecreatie dat binnen dit gebied mogelijk gemaakt kan worden. Ergens volgend jaar wordt dit afgerond. Het is zeer de vraag of dit gebied geschikt is voor woningbouw in de zin van tientallen woningen. Daarvoor ligt het gebied wat teveel op het 'voeteneind'. Het ligt tamelijk ver van voorzieningen en de ontsluiting is niet echt gericht op het verkeer dat door een flinke woonbuurt wordt gegenereerd. Aanpassing van die ontsluiting is vanwege de slappe on-

dergrond ook vrij duur. De ontwikkeling van de Hegewarren is eigenlijk geen onderdeel van het ROP. In samenspraak tussen provincie, gemeente en Wetterskip Fryslân wordt nu een concreet plan gemaakt dat uitgaat van het eerder al genoemde scenario.

Input vanuit de reactiekaarten

- Wat vindt u het meest waardevol aan uw dorp of wijk en zou u graag behouden of versterken?
 - Dorpse schaal;
 - Rust;
 - Ruimte;
 - Sfeer;
 - Goede voorzieningen.
- Wat vindt u van de keuzes? Wat is goed en wat ziet u liever anders?
 - Minder woningen, alleen voor de eigen behoefte;
 - Juist goed wat meer woningen, extra woningen is belangrijk voor voorzieningen en extra stimulans voor de recreatie
 - De noordkant van het dorp ligt het meest voor de hand voor woningbouw
- Welke voorwaarden zou u willen meegeven voor de ontwikkeling van het deelgebied waar u woont of werkt?
 - Een goede digitale bereikbaarheid/glasvezel voor Oudega;
 - Woningen voor ouderen en woonvormen die 'elkaar helpen' stimuleren
 - Ruimte voor inwoners om gezamenlijk of zelfstandig een eigen, duurzame woning te bouwen (zoals Peinder Mieden, maar dan met kleine(re) kavels
 - Goede verbinding met het openbaar vervoer
 - Appartementen en lage hoogbouw zou passen in het gebied rond de school
 - Goede afwisseling tussen huur- en koopwoningen en juist wat meer in het lagere segment (we hebben al veel dure woningen).
 - Ruimte voor een buurt- of wijkbatterij
 - Ruimte voor combi van wonen en werken
- Overige opmerkingen
 - Wat zijn de mogelijkheden voor een mantelzorgwoning op eigen erf?
 - Hoe gaan we de bestaande woningen meer energieneutraal maken\